

Nr 53.

Av herr **Berglund**, *angående viss ändring i lagen om sjukkassor.*

Lagen om sjukkassor § 19, andra stycket, innehåller följande bestämmelse: »I klass, däri sjukhjälp skall beredas, må sådant understöd icke meddelas, med mindre antalet sjukhjälpsförsäkrade medlemmar i klassen uppgår till tjugofem; dock må, även efter det antalet dylika medlemmar nedgått under vad nu nämnts, sjukhjälp fortfarande tilldelas dem, som voro sjukhjälpsförsäkrade i klassen, medan dess sjukhjälpsförsäkrade medlemmar ännu utgjorde minst tjugofem».

Bestämmelsen om, att antalet medlemmar i varje klass skall uppgå till tjugofem för att få träda i verksamhet, har varit till hinder för många sjukkassors utveckling, särskilt å landsbygden. En sjukkassa kan exempelvis bestå av 100 medlemmar, därav 40 nöja sig med en försäkring av 1 krona per dag, 60 ha försäkrat sig för 2 kronor per dag, men av dessa senare är det ett 20-tal, som önska sig en försäkring av 4 kronor eller mer per dag, men på grund av lagens ovan citerade bestämmelse ha de tvingats tillhöra den klass, som endast lämnar 2 kronor per dag i sjukhjälp. Lagen har här formligen lagt hinder i vägen för familjeförsörjare att sjukförsäkra sig till belopp, som ansetts motsvara den risk, för vilken han utsättes vid iråkad sjukdom. Det finns visserligen vissa sjukkassor, vilka, på grund av medlemsantalet, utan svårighet kunnat uppfylla lagens bestämmelse i detta fall. Några av dessa kassor arbeta med lokalavdelningar, vilka bliva oberoende av denna bestämmelse i lagen. Sålunda kan det tänkas, att en lokalavdelning består av 5 medlemmar, där varje medlem tillhör olika klasser.

Vid lagens tillkomst hade man tydligen tänkt sig, att det genom denna anordning skulle bildas en viss säkerhet för sjukkassorna. Det kan emellertid påvisas ett alldeles motsatt förhållande, i det att sjukkassornas styrelser stundom vid bildande av högre klass i kassan måste, för att få klassen fulltalig, taga med personer, vars hälsotillstånd icke varit fullt tillfredsställande. Frestelsen härtill är så mycket större som kassan, sedan den en gång haft fullt antal och fått klassen i verksamhet, får fortsätta med densamma, även om medlemsantalet nedgått till ett minimum. Jag vill icke med detta hava sagt, att någon olycka skett genom uppflyttning av mindre goda försäkringsobjekt, men ur försäkringssynpunkt kan det icke vara att rekommendera, och även om det någon gång tages lätt på försäkringssynpunkterna, blir det i alla fall många, som på grund av bestämmelsen icke kunna komma att uppnå behövlig försäkring.

I Kungl. Maj:ts proposition till 1927 års riksdag, nr 113, med förslag
Bihang till riksdagens protokoll 1929. 3 saml. 16 häft. (Nr 50—54.)

till lag om ändring i vissa delar av lagen den 29 juni 1912 om understödsföreningar, finnes ingen bestämmelse intagen om klasser. I § 26, andra stycket av propositionen heter det: »Sjukpenning skall vara bestämd i hela krontal eller i hela krontal ökade med 50 öre». Propositionen, som behandlades av sammansatt stats- och andra lagutskott, blev icke föremål för ändring i här citerade punkt. Utskottets förslag antogs av första men avslogs av andra kammaren med endast 9 rösters majoritet. Det var alltså mycket nära, att vi fått en helt ny sjukkasselag, som upphävt hela klassindelningen, vilket enligt min mening varit det lyckligaste.

Då det nu synes dröja, innan något nytt förslag blir utarbetat, som kan komma att föreläggas riksdagen, anser jag det vara på tiden att få åtminstone detta hinder för sjukkasserörelsens utveckling i största möjliga grad avlägsnat.

Det lämpligaste vore givetvis att helt slopa bestämmelsen om vissa klasser, men som detta skulle medföra en omarbetning av flera paragrafer i lagen, vill jag endast hemställa, att riksdagen måtte besluta godkänna en formulering av § 19, andra stycket, som lämnar de sjukförsäkrade större frihet till anpassning av försäkring i förhållande till behovet.

På grund av vad jag här ovan anfört, hemställes,

att riksdagen måtte godkänna följande förslag till ändring av § 19, andra stycket:

I klass, däri sjukhjälp skall beredas, må sådant understöd icke meddelas, med mindre antalet sjukhjälpförsäkrade medlemmar i klassen uppgår till fem; dock må, även efter det antalet dylika medlemmar nedgått under vad nu nämnts, sjukhjälp fortfarande tilldelas dem, som voro sjukhjälpförsäkrade i klassen, medan dess sjukhjälpförsäkrade medlemmar ännu utgjorde minst fem.

Stockholm den 19 januari 1929.

J. E. Berglund.